

[Glønborg]

skaber, så siger ministeren for planlægning helt klart, at det ikke er hensigten, at disse nye bestemmelser skal kunne bruges til at holde sorte ude. Der er tale om, at man ikke skal have lov til at holde kyllinger i baghaven, når man i øvrigt ellers gerne vil have styr på kvarteret, men det vil være forbudt at bruge det til at holde sorte ude. Jeg synes, at man endnu en gang får bekræftet, at viljen er til stede.

Så kan vi spørge, om det er i hjertet, de Klerk er blevet omvendt, eller det er oppe i hjernen, han har besluttet at tage en anden retning, men det kan i og for sig være ligegyldigt, det må være resultatet, der tæller.

(Kort bemærkning).

Erhard Jakobsen (CD):

Jeg må selvfølgelig affinde mig med, at hr. Glønborg mener, at det, som jeg har været med til at lave siden 1980, hvor jeg første gang besøgte Sydafrika, er sådan lidt klumpedummet.

Men jeg kan nævne for hr. Glønborg, at jeg brugte mine øjne særdeles godt, og jeg prøvede at få talt med folk, der betød noget. En af dem, jeg først mødte, var ministeren for kul; han hed de Klerk. Og jeg havde altså et indtryk af den gang, at de Klerk var det udmærkede menneske, som også hr. Glønborg i dag har opdaget han er, så jeg har brugt både mine øjne og mine øren ganske udmærket, og jeg er lykkelig over at se, at sandheden nu kommer frem på det ene punkt efter det andet.

Det er jo ikke en ny udvikling. Det var jo en udvikling, som allerede Botha tog fat på. Bothas mod har måske været større end de Klerks, for det krævede endnu større indsats, da Botha turde gøre det i sin tid som præsident.

Derfor er jeg meget lykkelig over, at jeg råbte så højt, som jeg gjorde i sin tid, og jeg er meget lykkelig over, at det nu vil komme til at forme sig sådan, som det helt naturligt bør gøre. Jeg mener ikke, at sanktionerne nogen sinde burde have været gennemført. Jeg mener, de har skadet de sorte mere end noget andet.

Når nu Sydafrika går over til en anden politik, så må man heller ikke undervurdere den faktor, at Sydafrika har rystet for Sovjetunionens indflydelse i Afrika. Det gør Sydafrika ikke mere, og derfor er Sydafrika ikke længere bange for Mandelas forhold til kommunisterne, sådan som man har haft grund til at være det i årevis.

(Kort bemærkning).

Pernille Forchhammer (S):

Jeg vil gerne af hensyn til hr. Glønborg slå fast, at vi ikke har noget imod landlovene. Det er klart, at vi gerne vil have længere tid til at studere, om de nu også har den effekt, som det fremgår af talerne – som jeg også har læst – at de har. Vi synes, det er et positivt skridt, man har taget i den sydafrikanske regering.

Men landlovene er ikke de eneste apartheidlove, som findes i Sydafrika i dag. Der findes apartheidlove i Sydafrika, som de Klerk endnu ikke har taget initiativ til at formulere ændringer af. Før det er sket, kan vi ikke betragte det som den fulde afskaffelse af apartheid.

Jeg er ked af at blive kaldt konservativ. Jeg synes faktisk, vi i Socialdemokratiet har vist en vis bevægelighed. Vi var også med til at bryde Sydafrikas kulturelle, sportslige og teknisk-videnskabelige isolation. Vi synes, det er vigtigt, når nu Sydafrika er begyndt at anerkende problemerne og sætte målsætninger på, at vi så også tør optage en dialog med Sydafrika. Men vi lægger vægt på, at dialogen ikke foregår med den nuværende regering alene, men foregår med samtlige forhandlingsberettigede parter, kan man sige, i det fremtidige Sydafrika.

(Kort bemærkning).

Glønborg (KRF):

Jeg er selvfølgelig ked af, at jeg har følt mig kaldet til, kan man sige, at sige så stærke ord til hr. Erhard Jakobsen, men lad nu det ligge.

Derimod vil jeg gerne sig til fru Pernille Forchhammer, at det drejer sig om, at man i øjeblikket er i fuld gang med at fjerne forudsætningen for at kunne opretholde apartheid. Når der nu ligger forslag på bordet om at fjerne registreringen efter racer, vil det være umuligt at gennemføre det næste valg på en sådan måde, at man giver folk stemmeret efter race. Grunden til, at vi er nogle, der siger, at du tror vi på, at der sker noget, er, at man er i fuld gang både med at gennemføre processen med at afskaffe lovgivning, som jo tager sin tid, men det drejer sig nu kun om måneder angående selve lovgivningen. I praksis har man sagt: Vi vil ikke registrere mere. Det blev for øvrigt også meddelt, at selv om man ikke var færdig med at ophæve landlovene, ville ingen mere blive tiltalt for at overtræde dem. Det vil altså sige, man er i gang.